Çalışma - Araştırma / Original Article

Beyin omurilik sıvısı fistüllerine endoskopik yaklaşım ve klinik sonuçları

Endoscopic management of cerebrospinal fluid fistulas and clinic outcomes

Dr. İ. Gürkan Keskin, Dr. Kadri İla, Dr. Mete İşeri, Dr. Murat Öztürk, Dr. Murat Topdağ

Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Kulak Burun Boğaz Anabilim Dalı, Kocaeli, Türkiye

Amaç: Bu çalışmada, beyin omurilik sıvısı (BOS) fistüllerinin onarımında endoskopik yöntemin etkinliği değerlendirildi.

Hastalar ve Yöntemler: Ocak 2005 - Aralık 2012 tarihleri arasında Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Kulak Burun Boğaz kliniğinde BOS fistülü tanısı konulmuş 10 hasta (7 kadın, 3 erkek; ort. yaş 36.1 yıl; dağılım 1-52 yıl) retrospektif olarak incelendi. Hastaların kliniğe başvuru yakınmaları ve BOS fistülünün özellikleri (etyoloji, yer ve evre) kaydedildi. Beyin omurilik sıvısı fistülünün özelliğine göre seçilen tedavi yöntemi ve sonuçları analiz edildi.

Bulgular: Fistül etyolojisi altı hastada ensefalosel, üç hastada fonksiyonel endoskopik sinüs cerrahisi (FESS) sonrası iyatrojenik travma ve bir hastada spontan BOS rinore idi. Ameliyat sonrası ortalama takip süresi 32.4 ay (dağılım, 12-84 ay) idi. Hastaların hiçbirinde nüks izlenmedi.

Sonuç: Beyin omurilik sıvısı fistüllerinin tedavisinde endonazal endoskopik cerrahi, düşük morbidite ve yüksek başarı oranı ile etkin bir yöntemdir.

Anahtar Sözcükler: Ensefalosel; endoskopik; cerrahi.

Objectives: This study aims to evaluate the efficacy of endoscopic repair of cerebrospinal fluid (CSF) fistulas.

Patients and Methods: Between January 2005 and December 2012, 10 patients (7 females, 3 males; mean age 36.1 years; range 1 to 52 years) who were diagnosed with CSF fistulas in Kocaeli University, Faculty of Medicine, Ear Nose and Throat Clinic were retrospectively analyzed. Complaints of the patients on admission and the characteristics of CSF fistulas (etiology, location, and stage) were recorded. Treatment modalities based on the characteristics of CSF fistulas and treatment outcomes were analyzed.

Results: The etiology of the fistula was encephalocele in six, iatrogenic trauma following functional endoscopic sinus surgery (FESS) in three, and spontaneous CSF rhinorrhea in one patient. The mean follow-up was 32.4 months (range, 12 to 84 months) postoperatively. None of the patients had recurrent disease.

Conclusion: The endoscopic surgery is an effective modality with low morbidity and high success rate in the management of CSF fistulas.

Key Words: Encephalocele; endoscopic; surgery.

Available online at
www.kbbihtisas.org
doi: 10.5606/kbbihtisas.2013.21703
QR (Quick Response) Code

Geliş tarihi / *Received:* 31 Ocak 2013 Kabul tarihi / *Accepted:* 17 Şubat 2013

İletişim adresi / *Correspondence:* Dr. Kadri İla. Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Kulak Burun Boğaz Anabilim Dalı, 41380 Umuttepe, Kocaeli, Türkiye.

Tel: +90 262 - 303 73 05 e-posta *(e-mail):* dr.kila@yahoo.com.tr

34. Türk Ulusal KBB-BBC Kongresi'nde sözlü sunum olarak sunulmuştur, 10-14 Ekim 2012, Antalya *(Presented at the 34th Turkish National Congress of Otorhinolaryngology Head and Neck Surgery, October 10-14, 2012, Antalya, Turkey).*